

17 ФЕВРУАРИ — СВЕТИ ВЕЛИКОМЪЧЕНИК ТЕОДОР ТИРОН

Царете Максимиан и Максимин, които живеели е началото на IV век-в своята ревност към езическата вяра заповядали да принуждават християните да принасят жертви на боговете. В това време в град Амасий, в малоазийската област Понт, се намирал един млад войник, на име Теодор Тирон. Когато началникът на полка искал да го принуди към жертвоприношение, Теодор му заявил, че е християнин и няма да принесе жертва на идолите. Началниците на войските и на града го убеждавали да се покори, но Теодор продължавал да изповядва Исуса Христа като Бог Всевишни. Началниците оставили временно, като се надявали, че ще се вразуми и покори на тяхната воля. Но той, без да се бои от опасността, гръмко славел Бога.

Между това продължавали строго да преследват християните и да ги принуждават да принасят жертви на идолите. Онези, които не искали да изпълнят тая повеля, били затваряни в тъмница. Теодор ги съпровождал, като ги увещавал към твърдост и търпение. През една нощ Теодор, движим от ревност към истинската вяра, подпалил един от главните идолски храмове. Това забелязали някои езичници, които донесли за него на градоначалника.

Управителят повикал Теодора на съд. Теодор без всякакъв страх признал постъпката си и управителят заповядал да го бият. Той го заплашил с още по-жестоки мъчения, ако не се подчини на царската повеля. Но Теодор спокойно му отговорил, че не се бои от мъки, защото очакването на бъдещите блага го укрепява. «Мъките, на които ме подлагаш, за мен не са мъки — казвал той, — защото имам пред

себе си Господа Исуса Христа. Ти Го не виждаш, защото не гледаш с духовни очи».

Управителят заповядал да отведат Теодор в тъмница, а вратата на тъмницата да заключат и запечатат, защото искал да го умори чрез глад. Нощем, когато Теодор се молел, явил му се Господ Исус Христос и мупказал: «Дерзай, Теодоре! Аз съм с тебе! Не приемай земна храна и литне! За тебе ще има друг живот, безкраен и вечен, с Мене на небесата». Укрепен от чудесното видение и изпълнен с неизразима радост, Теодор започнал с песни възторжено да слави и благославя Господа. Стражите, като чули пението, приближили се до прозореца и с изумление видели, че около Теодор има много юноши в бели дрехи, които пеят заедно с него; а между това печатът и бравата на вратата били цели. Поразени от ужас, те побързали да уведомят за това управителя, който дошъл до тъмницата. Като чул пение от няколко гласове, гой помислил, че при Теодор са влезли християни. Но бравата и печатът били неповредени. Като влязъл в тъмницата, управителят намерил само Теодора. Ужас обхванал всички. Управителят бързо излязъл и на другия ден отново повикал Теодора на съд.

— Принеси жертва на боговете — казал му той — и ще получиш големи дарове и почести!

Теодор дигнал очи към небето, прекръстил се и твърдо отговорил: -«Предай ме на огън, на зверове, терзай тялото ми чрез най-жестоки мъки! Но докато има в мене живот, няма да се отрека от името на моя Христос!»

Управителят заповядал да мъчат Теодора с железни куки. Но сред жестоките страдания мъченикът проявил непоколебимо търпение и само възкликвал: «Ще благославям Господа във всяко време, хвалата за Него е винаги в устата ми» (Пс. 33:2).

— Не те ли е срам — казал му управителят — да се уповаваш на човек, който умрял от позорна смърт на кръст?

— Нека бъде тоя позор и на мене, и на всички, които призовават името на Господа Иисуса Христа! — отговорил мъченикът.

Дълго още продължавали мъченията на Теодор; управителят отново започнал да го уговаря да принесе жертва на боговете.

— Не се ли боиш ти от Бога, Който ти е дал власт и сила? — казал Теодор. — Чрез Него царе царуват, а ти искаш да се отрека от живия Бог и да се поклоня на бездушния камък!

— А какво искаш ти: с нас ли да бъдеш или с твоя Христос? — запитал го пак управителят.

— С моя Христос ще бъда вечно! — радостно извикал Теодор. — Прави с мене, каквото искаш!

Тогава управителят издал за Теодор следната присъда: с Теодор, който не се покорява на властта на славните царе и велики богове, а вярва в Иисуса Христа, Който бил разпнат при Поетия Пилата, трябва да бъде предаден на огън».

Слугите на управителя донесли дърва, направили кладата и разпалили огън. След това те довели Теодора, за да бъде изгорен на кладата. Теодор се прекръстил, сам мъжествено се качил на кладата и с молитва и славословие предал на Бога душата си. Една благочестива

християнка, на ние Евсевия, взела останките на светия мъченик, погребала ги у дома си в град Евханта и всяка година извършвала помен за вето.

Около петдесет години след смъртта на Теодор, Юлиан Отстъпник царувал във Византия. Той мразел християните и се стараел да им прави всевъзможни пакости. Знаейки, че пред първата седмица от светата Четиридесетница те пазят строг пост, той, за да ги подиграе, заповядал на цариградския управител да поръси с кръв от идолски жертви всички неща за ядене, продавани на пазара. Заповедта му била изпълнена. Но св. мъченик Теодор се явил на архиепископа във видение и му казал: «Забрани на християните да купуват каквото и да е от пазара, понеже нещата за ядене са поръсени с кръв от идолски жертви! Поръчай на тия, които нямат-храна у дома си да си правят коливо, т. е. да си варят пшеница с мед. Учуденият архиепископ го запитал, кой е той, който се грижи за християните. — «Аз съм мъченикът Христов Теодор Тирон — отговорил светецът — н съм пратен от Бога в помощ на християните». След тия думи мъченикът станал невидим. Архиепископът изпълнил заповяданото и цяла седмица християните се хранели с коливо. Юлиан видял, че мярката не сполучила и заповядал отново да продават храните както преди. Църквата, за благодарност на св. Теодор, запазила досега обичая — в събота на първата седмица от Великия лост чрез коливо да почита паметта на светия великомъченик.